

bb.58. a belföldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke
14 órától zárásig

ig e

1980. június 25.

20. baranyai kistermelők
21. bács-kiskun megyei tanács
22. elhunyt Lichter Jenő
23. rádiósegyezmény
24. sajtótájékoztató
25. mezőgazdasági delegáció
26. diplomaosztás
27. új általános iskola
28. szabolcs képviselőcsoport
29. olajmegtakarítás
30. békeharcosok
31. szabolcs-szatmár megyei tanács
32. postások szakszervezete
33. nyomdász-szakszervezet
34. aratják az őszi árpát
35. szolidaritási bizottság ülése
36. kitüntetés
37. Lázár György fogadta
38. új kemencecsarnok
39. pályairányító tábor
40. diplomakiosztó ünnepség
41. fejér megyei tanács
42. sajtótájékoztató a bányában
43. közlemény
44. köszönetnyilvánítás
45. népfront-nyilatkozat
46. ülést tartott a minisztertanács
47. felemelték a családipótlékot
48. nők helyzetének javítása
49. eredményes munka
50. üdvöztávirat
51. népművészeti kiállítás
52. közös hangverseny
53. időjárás
54. olasz kórus
55. szerdán délelőtt komlón
56. francia külkereskedelmi miniszter
57. székf. figy.
58. hírjegyzék

21.05/ig

- 34 -

v é g e

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztette: izsák erika
 halasi györgy
 henczi erzsébet

21.05/ig

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/10

Belföldi hírek

1980. június 26. csütörtök

bb.1. 1982-83-tól: korszerűsített egyetemi, főiskolai
felvételi rendszer

i/dg/bc/ig e

1982-től, illetve 1983-tól életbe lép a korszerűsített
egyetemi, főiskolai felvételi rendszer. Oktatási miniszteri
rendelet jelent meg az magyar közlöny 40. számában.

az oktatási minisztériumban ezzel kapcsolatban az mti
munkatársának elmondották, hogy a rendelkezés szoros összhang-
ban van a középiskolai érettségi vizsgák és a középiskolai okta-
tás korszerűsítésével. Mint ismeretes, a miniszter már koráb-
ban intézkedett arról, hogy a középiskolákban 1981-től ismét köte-
lező érettségi tárgy lesz a történelem.

a felvételi rendszer korszerűsítésének az a célja, hogy
segítse elő a felsőoktatási intézményekbe pályázók általános
műveltségének emelkedését. ennek érdekében a jövőben a közép-
iskolai eredményeket nemcsak a két felvételi tárgyból, hanem
a középiskolai képzést átfogóbban reprezentáló tantárgycsoport-
ból határozzák meg. továbbra is megmarad a középiskolai eredmé-
nyért és a felvételi vizsga eredményéért számított pontok
50-50 százalékos aránya.

/folyt/köv/

Vizsga

-.-

- 1 -

bb.1. /1982-83-től: folyt/ig

a korszerűsített felvételi rendszert először a szakmunkásképzési célú szakközépiskolákban 1982-ben, a középfokú képzési célú szakközépiskolákban és a gimnáziumokban pedig 1983-ban vezetik be. ezt követően tehát a felsőoktatási intézményekbe pályázóknak függetlenül attól, hogy milyen típusú középiskolában érettségiztek - a magyar nyelv és irodalom, a matematika és a történelem tantárgyakból a középiskola iii. és iv. osztályában elért érdemjegye is beszámít a felvételi eredménybe. ezenkívül beszámítják a felvételinél a gimnáziumban érettségizetteknek az idegen nyelv, a fizika és egy fakultatív módon tanult tárgy iii. és iv. osztályos évvégi érdemjegyét is. a szakközépiskolákban érettségizőknek második tantárgycsoportban a szakközépiskolai képzés szakirányának megfelelő alapvető szakmai tantárgyak és a szakmai gyakorlatok érdemjegyeit veszik számításba. a hozott pontok számát tehát összesen hat tárgy két-két évvégi érdemjegyeinek összege határozza meg, ez legfeljebb 60 pont lehet.

a felvételi vizsgák eredményét az új rend szerint a két felvételi tárgyból írásbeli és szóbeli vizsgánként 30-30 ponttal értékelik. így a pályázók a felvételin is maximálisan 60 pontot szerezhhetnek, s a középiskolából „hozott”, 60 ponttal együtt összesen 120 pontot gyűjthetnek össze.

az esti és a levelező tagozatokra pályázók pontszámát a felvételi vizsga érdemjegye határozza meg.

mint a minisztériumban elmondották, ez a pontszámítás a nappali tagozatra pályázóknál az érettségi évében és az azt követő évben mindenki számára kötelező. aki az érettségit követő harmadik és negyedik évben pályázik egyetemre vagy főiskolára, a neki kedvezőbb - vagy a nappali, vagy az esti-levelező - pontszámításat kérheti. az érettségit követő ötödik évtől csak a felvételi eredményét veszik figyelembe a pályázóknál.

ujdonság az is, hogy a szakközépiskolában érettségizők szakirányu továbbtanulás esetén a két felvételi vizsgatárgy közül az egyiket - mind az írásbeli, mind a szóbeli felvételi vizsgán - meghatározott középiskolai szakmai tantárggyal helyettesíthetik. a másik felvételi vizsgatárgyból is differenciáltan, a gimnáziumi és a szakközépiskolai tantervek eltéréseinek figyelembevételével határozzák meg a felvételi vizsgák követelményeit.

a közös írásbeli érettségi-felvételi vizsgatárgyak a matematikán, a fizikán és a biológián kívül a jövőben a kémiára is kiterjednek.
/folyt.köv./ig

- 2 -

bb.1. /1982-83-től: folyt/ig

az oktatási minisztériumban felhívták a figyelmet arra, hogy az egyetemekre, a főiskolákra pályázók az idén, az ezekben a napokban megkezdődött felvételen, és még jövőre is az eddigi gyakorlat szerint méretnek meg.

a középiskolások és a pedagógusok egyébként a következő tanév elején részletes tájékoztatást kapnak a korszerűsített felvételi rendszerről.
/mti/

..-

bb.2. hétfőn: nyereménybetétkönyv-sorsolás

i/mg/pp/ig e 1980. június 26.

a nyereménybetétkönyvek idei, második negyedévi, sorrendben 116. sorsolását június 30.-án, hétfőn 15 órakor rendezik meg hajdusoboszlón. az országos takarékpénztár tájékoztatása szerint a sorsoláson a június 28.-ig váltott, és a sorsolás napján még forgalomban lévő nyereménybetétkönyvek vesznek részt. a nyereményeket a betétkönyveket kiállító otp fiókok, postahivatalok, vagy takarékszövetkezetek július 18.-tól fizetik ki a szerencsés betétkönyv-tulajdonosoknak.
/mti/

..-

bb.3. bartók béla emlékház a fővárosban - előadások a tanyákon

i/me/bc/ig e 1980. június 26.

a közművelődési alapból több mint 23 millió forintot utalnak ki ebben az évben a közművelődési intézmények, programok, akciók támogatására. az országos közművelődési tanács elnökségének állásfoglalása szerint budapest számára több mint egymillió forintot juttatnak. ezt az összeget főleg azért kapja a főváros, hogy bartók béla születésének 100. évfordulója alkalmából berendezzék és megnyissák a zeneszerző emlékházát, ahol hangversenyeken, kiállításokon ápolják bartók emlékét, s közművelődési programokat rendezhetnek.
/folyt.köv./ig

-3-

BT

bb.3. /bartok béla folyt./ig

pest megye csaknem 500 ezer forinttal egészíti ki a közművelődésre előirányzott összegét. e támogatás révén a helyi erőforrásból épített pomázi művelődési ház a szerb, a horvát, a német nemzetiségi kultúrát és hagyományt is ápolhatja, gondoskodhat a cigány lakosság művelődéséről, a közeli községek színházi előadásairól. lehetőség adódik arra is, hogy a megyei mozi vállalat rendszeresen vetíthessen filmeket azokon a településeken is, ahol nincs mozi. a szentendrei szabadtéri muzeum is részese a közművelődési alapból: kialakíthat olyan előadótermet, ahol a látogatóknak hagyományos falusi tevékenységeket is bemutathatnak. a szabolcs-szatmár megyei művelődési központnak és muzeumi szervezetnek adott támogatás hozzájárulás ahhoz, hogy vasárnaponként művelődési, szórakoztató programokat rendezzenek a tanyákon, az emlékházakban, a műemléképületekben pedig a külföldi látogatókat idegen nyelven tájékoztassák magneto fon alkalmazásával. a baranya megyei intézmények a lakótelepi művelődési formák kialakításához kaptak pénzt. a népművelési intézetnek szintén több százezer forint kiutalását engedélyezte az elnökség. döntésével elősegíti - amatőr művészeti körök újabb tevékenységi formáinak kialakítását, és más közművelődési kísérletek megvalósítását, a művelődési otthonok butorainak tervezését.
/mti/

..-

bb.5. szombaton közlekedésbiztonsági nap a mozaik utcában

i/kf/pp/ig e 1980. június 26.

elsősorban a szabadságra, a hosszabb turára indulók szolgálatában rendez újabb közlekedésbiztonsági napot a fővárosban szombaton a kpm autófelügyelet és a budapesti rendőrfőkapitányság. a mozaik utcai vizsgáló állomáson 8-16 óra között gépjárművezetőknek, az autótulajdonosoknak tanácsokat adnak a járművek gazdaságos üzemeltetésére, karbantartására, a kisebb hibák gyors javítására. ezenkívül a hatósági műszaki vizsga előírásai szerint műszerekkel díjmentesen ellenőrzik a személygépkocsik állapotát, szükség esetén beállítják a fény-szórókat és az alapjáratú szénmonoxid tartalmat.

az előírásoknak megfelelő személygépkocsik üzemen tartói - amennyiben éppenségedékes járművük műszaki vizsgálója - a helyszínen kérhetik a forgalmi engedély érvényességi idejének meghosszabbítását is. /mti/

..-
-4-

bb.4. befejezték „a svéd, akinek nyoma veszett”, forgatását

i/jok/tr/bc/zsu e

1980. június 26.

befejezték stockholmban „a svéd, akinek nyoma veszett”, című, magyar-nszk-svéd koprodukcióban készülő bűnügyi film forgatását. a mafilm 9 tagú forgatócsoportjának hazaérkezését követően bacsó péter rendező az mti munkatársának elmondta:

- tizennégy napig dolgoztunk, rendkívül jó körülmények között - a viking-film társaság jóvoltából - a svéd főváros egyik szigetén, lidingöben. a skandináviában szokatlanul meleg időjárás okozta a legnagyobb problémánkat; a filmben ugyanis szerepel egy olyan ház, amelyet többször is felgyújtanak. a rendkívüli szárazság miatt nem kaptunk engedélyt a „gyújtogatás”, s végül a pirotechnikusok közreműködését kellett igénybe vennünk a szükséges látvány biztosításához.

- a forgatás során 20 helyszínen fordultunk meg, többek között az ottani híres vidám parkban, a grönalundban is volt munkája andor tamás operatőrnek.

- vendéglátónikról szakmailag is kellemes benyomásokat szereztem, mint ismeretes, a két főszereplő - angol derek jacoby és az nszk-beli judy winter - mellett más színészekkel dolgoztunk budapesten, és megint másokkal stockholmban.

maj sjöwahl és per wahlö 1968-ban megjelent. a rakéta regényujságban folytatásokban közölt, azonos című regényének filmváltozatában valamennyi szereplő angolul beszél. a magyar- és a német-nyelvű szinkron felvételekre előreláthatólag augusztusban kerül sor. érdekesség, hogy svéd-nyelvű szinkront nem készítenek; koprodukciós partnerünk a filmet az eredeti angol nyelvű hanganyaggal és svéd feliratokkal kívánja forgalmazni. /mti/

..-

bb.6. korszerűsítik a balaton-környéki utakat

szé/st/zsu e

1980. június 26.

a balaton környékén a juliusban kezdődő fődényig korszerűsítik az úthálózat legforgalmasabb szakaszait.

a déli parton, az m-7-es végétől balatonszárszóiig négy sávos utat alakítottak ki.

/folyt. köv./

-5-

bb.6./korszerűsítik folyt./zsu

az északi parton befejezéshez közeledik a 71-es út balatonfüred-csopak közötti szakaszának szélesítése. veszprém és csopak között az ugynevezett nosztori szerpentin-szakaszon már tavaly megépítették a harmadik, ugynevezett kapaszkodó sávot, s ezekben a napokban ennek az utszakasznak a balaton-partra vezető részét látják el új burkolattal. ugyancsak új burkolatot kapott az elmúlt hetekben a 8-as és a 71-es utat a litér-füzfői elágazónál összekötő forgalmas utszakasz is.

a balatontól távolabb, a megközelítő utakon is folynak az utépítési munkálatok. a győr-veszprém közötti útvonalon most a zirc környéki szakaszt korszerűsítik. a bakonyon átvezető 8-as út korszerűsítése során jelenleg az ajka és városlőd közötti szakaszon dolgoznak./mti/

-.-

bb.7. címer a 15. századból - újabb helyreállítások kezdődtek a győri várban

cser/st/zsu e

1980. június 26.

a helyreállítás újabb üteme kezdődött meg a győri várban, és már a munka kezdetén értékes emlékekre bukkantak. a vár tornyának és a főbejáratának restaurálása során egyebek között előkerült egy másfél méter magas díszes címer a tizenötödik századból. számos gótikus és barokk építészeti díszfaragás is rejtőzött a töredező vakolat mögött. ezeket nem vakolják be újból, hanem szabadon hagyják. kiderült, hogy a torony eredetileg fehér színű volt és új köntöse is ilyen lesz./mti/

-.-

bb.8. virágzik a nagycenki hársfásor

cser/st/zsu e

1980. június 26.

kivirágzott az ország egyik legértékesebb védett fásora, a nagycenki hársfásor, amelyet több mint két évszázaddal ezelőtt telepített a szecsenyi család. a csaknem 3 kilométer hosszú és a nagycenki kastély főbejáratától a fertő tóra néző dombosor végéig húzódó fásorban a telepítés idején 600 fát ültettek el. ezekből több mint 400 most is él. az elmúlt években nagy erőfeszítések történtek a fásor megóvásáért. a megöregedett faóriások elszáradt ágait levágták, törzsüket megtisztították a fa-gyöngytől, odvaikat pedig betonnal tömték be. előnevelt hársfákat ültettek az öreg fák mellé, hogy a fásor akkor is fennmaradjon, ha az évszázados fák végleg elpusztulnak./mit/

4
-.
-6-

bb.9. beérett a szomolyai cseresznye

kör/st/zsu e

1980. június 26.

a szokásosnál csaknem három héttel később beérett a szomolyai cseresznye. borsod megyében, a bükk déli lábánál fekvő szomolya község határában több mint háromszáz éve alakult ki ez a tájjellegű fajta. a mézédés, enyhén muskotályos ízű, ropogós, vérvörös színű, szív alakú, rövid száru cseresznye jellegzetessége, hogy jól bírja a szállítást, és nem pondrósodik. a nagyjából házi kertekben lévő, több mint tizenkétezer fán termelt gyümölcsöt a miskolci, valamint a budapesti piacokon értékesítik, illetve a miskolci hűtőházban tartósítják./mti/

7
-.-

-7-

bb.10. új fejezet a geológiában: a környezetföldtan - eredményeit az ipar is hasznosítja

i/mg/gk/pp/zsu e

1980. június 26.

nem törvény, hogy egy kavicsbánya elcsufítsa a tájat, szennyező anyagai pedig tönkretegyék a környék termőtalaját. hogy ez mennyire nem törvény, azt a dunavarsányi példa igazolja: három éve a kavicsbánya ugynevezett letermelt kőzetanyagából kétlépcsős rézsút alakították ki növényzettel, pázsittal, legfelül nyárfás ligetrel; a bányatóba pedig halakat telepítettek. ez a „visszatájosított”, kavicsbánya akár egy új üdülőközpont magva is lehet. a dunavarsányi, ma még egyedülálló mintatelep a geológia egy új szakágának, a környezetföldtannak a szülőtte.

a geológiának fő feladata, hogy a természeti erőforrásokat, nyersanyagokat felkutassa, s megalapozza az ország észszerű erőforrás-gazdálkodását, az észszerűség azonban nemcsak gazdasági kategória. a múltban számtalanszor előfordult, hogy bányát nyitottak valahol az országban; a bánya milliós értékeket adott a népgazdaságnak, ugyanakkor hosszú távon csaknem akkora kárt is okozott, mert pusztította a környezetet. az aggtelek-környéki esztramos--hegy például olyan savanyu mészkövet rejt magában, ami nélkülözhetetlen az acélgyártáshoz. a kitermelés viszont tönkreteszi a táj jellegzetes élővilágát. a mészkő bányászása népgazdasági érdek, de a környezetvédelem is az. a két népgazdasági érdek egymásba ütközik, nagy kérdés, hogy feloldható-e az ellentmondás.

a geológia történetében az elmúlt évtizedben nyitottak új fejezetet környezetföldtan címmel. művelői éppen azokat a megoldásokat keresik, amelyekkel az értékes nyersanyagokat is hasznosítják, de egyúttal a környezetet is megkímélik. több éves kutatómunka után az esztramos-hegyi ellentmondásos helyzetet úgy oldották meg, hogy a geológusok javaslatára megváltoztatták a bányászás irányát. nagyharsányban, amely hasonlóan fontos bányavidék, a különleges mészkő fejtését - ugyancsak geológusok sugallatára - nem oldalirányban, hanem mélységben folytatják, s itt még a robbantások erejét is csökkentették, hogy megóvják a vidék élővilágát.

/folytköv./

07.30/zsu

-8-

85
37

bb.10./új fejezet folyt./zsu

ez, a most már tágabb értelemben is észszerű erőforrás felhasználás persze azon is mulik, hogy egy-egy bányanyitási vagy fejlesztési döntés előtt több megoldás közül választ-hatnak-e a szakemberek. a környezetföldtan tudósai ezért egy-egy feladat végrehajtásához alternatívákat dolgoznak ki az iparnak. a dunántúli cementművek fejlesztésénél például egyforma esély-lyel került szóba bakonyjákó, sümeg, tatabánya és lábatlan. a geológusok megvizsgálták mind a négy vidéket talajtani és környezetvédelmi szempontból. a vizsgálat után úgy döntöttek, hogy bakonyjákót és sümeget nem javasolják cementműépítésre; a környezetvédelmi szempontoknak lábatlan felel meg legjobban.

noha a környezetföldtan alig tíz esztendővel multtal rendel-kezik, -örvendetes módon az eredményeit ma már a népgazdaság egyre több ága hasznosítja. az építőipar például minden nagyobb beruházás előtt kikéri a geológusok véleményét. a központi föld-tani hivatal, amely a környezetföldtan országos munkáját irányit-ja, több földtani intézménnyel, vállalattal, egyetemmel, kutató intézettel együttműködve hat év alatt elkészítette azt a katasz-tert - gyűjteményt - amely az ország összes felszínmozgással fe-nyezető területeit írja le. ez a munka lehetőséget teremtett az építőiparnak arra, hogy már a tervezés első fázisában megállapit-sák, vajon az adott helyen számolni kell-e, és ha igen, milyen mértékben - a talaj megcsuszásával./mti/

.-.

bb.11. új perlitbányát tárnak fel pálháza környékén

kör/st/zsu e

1980. június 26.

új perlitbánya feltárását kezdték meg a pálháza melletti gyöngyhegyen. az építőiparban hang- és hőszigetelésre, valamint falazóanyagként használt perlit bányászata husz éve kezdődött borsod megye zempélni hegyvidékén. a két évtizedes bányászkozás nyomán a korábban feltárt külszíni fejtésű bányában a perlit már kifogyóban van, de az eddig végzett kutatófurásokkal már ki-jelölték a kimerülő fejtés szomszédságában nyitandó új bánya ha-tárait. itt öt-tíz méteres takaróréteget kell elhordani, hogy a perlithez hozzájuthassanak. az új bányában lépcsőzetes fejtések kialakítását tervezik, s teljesen gépesítik a takaró földréteg elhordását, valamint a perlit kitermelését. a bányát az eddigi becslések szerint mintegy harminc évig tudják művelni./ mti/

.-.

07.35/zsu

-9-

85
37

bb.12. termel az üllési új földgázüzem

dób/st/zsu e

1980. június 26.

a szegedi szénhidrogén medencéhez tartozó üllési gázüzem csaknem 70 millió forintos költséggel új földgázfeldolgozó üzem épült, amely az üzempróbák után megkezdte a termelést. rövidesen napi 300.000 köbméter gázt tisztítanak meg a víztől, szennyöződéstől, leválasztják belőle a gázolint, s a tüzelésre kész földgázt az országos távvezeték-hálózatba bocsátják. a leválasztott gázolin külön vezetéken a szeged-algyői gázfeldolgozóba kerül, ahol propán-bután gázt és egyéb termékeket készítenek belőle. az üllési üzemet úgy tervezték meg, hogy könnyen bővíthető: három év múlva már egymillió köbméter földgázt dolgoznak fel naponta./mti/

-. -

bb.13. bővül az általános iskolai hálózat győr-sopron megyében

mzs/st/zsu e

1980. június 26.

az új tanévben 92 tanteremmel bővül az általános iskolai hálózat győr-sopron megyében. győrről elkészül az épülő kun béla lakónegyed első oktatási intézménye, a 12 tantermes sárga iskola. új iskolák nyílnak a megye fejlődő kisvárosaiban: kapuváron, mosonmagyaróváron és csopán. új iskolákat adnak át a győri és a soproni járás néhány községében, így többek között kisbajcon, pannonhalmán és lövön, míg más községekben például koroncón, kimlén és darnózsolin a meglévő iskolaépületeket toldják meg két-három tanteremmel. az építkezések üteme mindenütt felgyorsult, a létesítményekben már a belső munkákat végzik.

a kollégiumi ellátást javítja, hogy győrről elkészül a hild józsef építőipari szakközépiskola 150 férőhelyes diákotthona, és a mosonmagyaróvári 402. számú ipari szakmunkásképző intézet 60 férőhelyes kollégiuma. az év végén pedig átadják rendeltetésének sopronban a 288 férőhelyes középiskolai és szakmunkás kollégiumot./mti/

-. -

07.40/zsu

-10-

8:30
BP

bb.14. bogyósok szátötven hektáron

csiz/st/zsu e

1980. június 26.

nagyszabású bogyógyümölcs telepítésbe kezdett a karancslapujtói karancs termelőszövetkezet. ültetvényeinek területét mintegy megkétszerezve 1985-ig eléri a százötven hektárt. ebből legalább nyolcvan hektáron fekete ribizli lesz /jelenleg a megye termelőszövetkezetei összesen százhusz hektáron termesztik ezt a gyümölcsöt/, de a többi között meghonosítják a fekete szeder egy tövis nélküli nemesített fajtáját is. a fejlesztést a magyar hűtőipar és a karancs tsz által létrehozott egyszemű gazdasági társulás, az agrofruct finanszírozza, szervezi és bonyolítja le. a telepítéssel párhuzamosan mintegy félmillió köbméteres víztározót és öntözőrendszert alakítanak ki mindenekelőtt a feketeribizli öntözésére és fagyvédelmére. a növényvédelmet- és -ápolást, valamint a betakarítást teljesen gépesítik.

a telepítési programot gazdaságilag indokolja a bogyógyümölcsök - elsősorban a fekete ribizli - távlatilag is szinte korlátlan exportpiaca és az, hogy a nógrádi táj adottságai különösen alkalmasak e gyümölcsfajták termesztésére./mti/

-. -

bb.15. megkezdődött a borsó feldolgozása a győri hűtőházban

cser/st/zsu e

1980. június 26.

a hűvösebb éghajlatú nyugati országrészen is beérett a zöldborsó, és a győri hűtőházban megkezdődött a feldolgozás. a szezonkezdésre befejezett korszerűsítési munkák eredményeként a napi feldolgozó kapacitást a tavalyihoz képest 50 százalékkal növelték. így az idén 3 ezer tonna mirelit borsóval járul hozzá a győri hűtőház a hazai ellátáshoz és az exporthoz./mti/

-. -

bb.16. a francia külkereskedelmi miniszter tárgyalásai -
Lázár György fogadta Jean François Deniau-t

gk/zsu ie

1980. június 26.

Lázár György a minisztertanács elnöke csütörtökön a parlamentben fogadta Jean François Deniau francia külkereskedelmi minisztert, aki Veress Péter külkereskedelmi miniszter meghívására szerdán érkezett Budapestre, hogy tárgyalásokat folytasson a két ország gazdasági kapcsolatainak időszerű kérdéseiről. a szívélyes légkörű találkozón részt vett Veress Péter, valamint Jacques Lecompt, a francia köztársaság budapesti nagykövete./folyt.köv./

09.20/zsu

-11-

10:30
BP

11:25

BP

bb. 17. oklevélátadás a kaposvári tanítóképző főiskolán

káp/ká/gw ie

1980. június 26.

a kaposvári tanítóképző főiskola csütörtökön rendezte az oklevélátadási ünnepséget a latinca sándor művelődési központban. 229 nappali és 133 levelező-tagozaton végzett hallgató tett eredményes államvizsgát, valamennyien baranya, tolna, somogy és zala megye általános iskoláinak alsó osztályaiban kezdik meg a tanítást. az oklevelet dr. várkonyi imre főigazgató adta át, s egyúttal átnyújtotta a főiskola által alapított jó tanító kitüntetést szundy mártának és molnár csaba zoltánnak, a magyar népköztársaság ösztöndíjasainak. /mti/

bb. 18. társadalmi összefogással orvosi rendelő

cser/ká/gw ie

1980. június 26.

a szigetközi győrzámolyon, társadalmi összefogással orvosi rendelő épült, amely csütörtökön fogadta elsőbetegeit. kivitelezésénél a falu lakói több mint 3 ezer óra társadalmi munkát teljesített és jelentős segítséget nyújtott a helyi termelészövetkezet is. a terveket ugyancsak társadalmi munkában készítették el a szigetközi agráripari egyesület szakemberei. az orvosi rendelőt a legkorszerűbb műszerekkel, vizsgáló eszközökkel szerelték fel. /mti/

bb. 19. új termék somogy-zalai téglaiiparban

káp/ká/gw ie

1980. június 26.

teljesítette féléves tervét a somogy-zala megyei téglai-és cserépipari vállalat. nyerstéglából a tervezettnél hatmillióval többet gyártottak, összesen 116 milliót. tulszárnyalták 90 milliót is. az eredmény azért is figyelemreméltó, mivel a hagyományosan dolgozó kaposvári és zala-lövői téglagyár időközben megszüntette a termelést. a 18 működő gyár dolgozói jobb munkaszervezéssel, a termelési hatékonyság növelésével pótolták a termelési kiesést.

a vállalatnál sikeresen befejeződött az ugynevezett fertőfűgyártás gyártásának kísérlete. június végétől az év végéig az új termékből 40 ezer folyóméternyit készítenek. a fertőfűgyártás előnye: viszonylag kis súlya - 16.3 kg/fm, ugyanakkor anyagtakarékos, beépítés után feltöltést nem igényel, jól vakolható és véshető. /mti/

11.00/gw

12²⁵/₃₇

- 12 -

bb. 20. közlekedési balesetek

s/gw ie

1980. június 26.

egyek községben egy utkeresztvezető fekete mihály 29 éves vontatóvezető az általa vezetett vontatóval hirtelen irányváltásra kényszerített egy személygépkocsit, amely az utszélén elütött két gyalogost. közülük kiss István 56 éves tévész-tag, telekházi lakos a helyszínen meghalt, a másik súlyos sérülést szenvedett.

jászládányban nyolcas sándor 20 éves autószerelő, helyi lakos egy utkanyarulatban motorkerékpárjával áttért az uttest baloldalára és ott nekiütközött egy vele szemben közlekedő vontató pótkocsijának, majd a pótkocsi kerekei alá esett. nyolcas olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a helyszínen meghalt.

zánkán egy személygépkocsi előzés közben elütötte az előtte motorkerékpárosszó kustán istván 29 éves kazánkezelőt, érdi lakost, aki a helyszínen meghalt. a motorkerékpár utasa súlyos, a személygépkocsi vezetője könnyűsérülést szenvedett. a vizsgálati megállapítás szerint kustán kanyarodott irányjelzés nélkül a személygépkocsi elé. /mti/

bb. 21. ünnepi megemlékezések bethlen gábor születésének 400. évfordulóján pach zsigmond pál nyilatkozata

i/km/gg/bc/gw ie

1980. június 26.

ez év őszén ünnepeljük bethlen gábor erdélyi fejedelem, választott magyar király születésének 400. évfordulóját. ez alkalomból a hazafias népfront bethlen gábor emlékbizottságot alakított, amely a jubileumra kimunkálta a megemlékezések méltó formáit, s összehangolja a résztvevő intézmények tevékenységét. a megemlékezések gazdag programját, bethlen gábor tevékenységéről pach zsigmond pál akadémikus, az emlékbizottság elnöke nyilatkozott kárpáti miklósnak, az mti munkatársának.

- bethlen alakját és tevékenységét koronként és eszmei-politikai irányzatokként változóan ítélték meg, s a történelmi kutatás nyilván a jövőben is újabb mozzanatokat tár fel egyéniségének és történelmi szerepének sokoldalú, reális megvilágításához.

/folyt. köv./
11.20/gw

- 13 -

12²⁵/₃₇

-a nagy fejedelem uralkodásának 16 esztendeje alatt - 1613 és 1629 között - erdélyben korszerű államot épített ki, nem formálta - nem formálhatta - át gyökeresen a feudális-rendi állam-
struktúráját, hiszen maga is feudális földesur volt, de lényege-
sen korlátozta a nemesi rendek beleszólását az államügyek intézé-
sébe, és fontos lépést tett a fejedelmi abszolútizmus felé, a tör-
köktől való függés elismerése mellett, a fejedelemségben rendet
és stabilitást biztosított, uralkodását viszonylagos belső béke,
korai merkantilista jellegű rendszabályok által ösztönzött gazda-
sági fejlődés, vallási és nemzeti türelmesség, nagyszabású műve-
lődpolitika jellemezte.

- messzelátó politikai koncepciójából következett a fejede-
lemség nem magyar lakossága - a románok, a szászok - iránt tanusi-
tott elfogulatlansága, a nemzeti hagyományok tudatos ápolójáról
vallanak nagy építkezései, a külföldiek által is megcsodált fényes
gyulafehérvári udvar, a gyulafehérvári főiskola, amelynek tanára-
it a kor nemzetközi tudományosságának képviselői, európa neves tu-
dósai közül válogatta ki. bethlen gábor minden ténykedése egy-egy
építőköve volt országos és nemzetközi politikájának, központi ha-
talmának megszilárdításával az volt a célja, hogy a királyi magyar-
országot erdéllyel egyesítse, önálló politikát alakíthasson ki és
valósíthasson meg a habsburg és a török hatalom között, s ha a
nagy-célt: a két országrész egyesítését, jórészt a nemzetközi
konstelláció alakulása miatt, nem is valósíthatta meg, kiharcolta,
hogy a habsburgok elismerjék a magyar rendi önkormányzatot és a
protestáns vallásszabadságot; az erdélyi fejedelemség pedig ere-
jében és területében - a hét ugynevezett felsőmagyarországi vár-
megyével - gyarapodva került ki a küzdelmekből, a nemrég még kül-
ső és belső háboruktól pusztított, európa térképének csáknem a
perifériájára eső erdély nemzetközi erőtenyezővé lett; fejedelme
a korabeli európai uralkodókkal egyenrangúnak elismert szövetséges-
sé és ellenfélle vált.

e vázlatos összegezés is érzékelteti, hogy bethlen gábort
joggal tekinthetjük nemzeti és nemzetközi értelemben is kiemelkedő
történelmi személyiségnek, olyan államférfinak, aki nemcsak a tör-
ténészek és a művelődéstörténészek további kutatói érdeklődését
válthatja ki, hanem életének, tevékenységének és korának felidézése
hozzájárulhat szocializmust építő társadalmunk nemzeti öntudatának
és reális történelmi önismeretének fejlesztéséhez, a duna-táj népe-
inek nemzetközi együttműködéséhez.

/folyt. köv./

11.30/gw

- 14 -

12³¹
3P

az őszi megemlékezések programjában október 7-én koszorúzási
ünnepséget tartunk budapesten, bethlen gábor szobránál, a milleniumi
emlékműnél, ezt követően bethlen korát és életművét bemutató
kiállítás nyílik a hadtörténelmi intézet és múzeum, a magyar nemzet
múzeum, az országos levéltár és a szechenyi könyvtár rendezésében.
október 8-án és 9-én nemzetközi tudományos konferencia lesz debre-
cenben, napirendje két fő-referátum köré csoportosul: köpeczi béla
akadémikus „bethlen-gábor és álama”, makkai lászló professzor
pedig „bethlen és az európai művelődés”, címmel tart előadást.
ezekhez mintegy-negyven hazai és külföldi korreferens felszólalása
kapcsolódik, a tudományos konferencia anyagának kiadását később mér-
legeljük, az azonban máris bizonyos, hogy a magyar könyvkiadók - s
írásaink szerint a romániai Criterion könyvkiadó is - több
kiadványt jelentetnek meg bethlen életéről, koráról, az évforduló
alkalmából a magyar posta emlékbélyeget, a magyar nemzeti bank em-
lékpénzt ad ki.

október 10-én hódmezővásárhely lesz a színhelye az országos
jellegű kulturális megemlékezésünknek, ez tudományos ülészekkel
kezdődik „bethlen gábor az irodalomban és a művészetekben”, cím-
mel, s folytatódik az évforduló alkalmából meghirdetett országos
középiskolai történelmi pályázat eredményhirdetésével, majd
bethlen-gábor-mellszobrának - pátzer pál alkotásának - avatásával
a hódmezővásárhelyi bethlen gábor gimnázium aulájában, az ülészek
keresztury dezső akadémikus előadásához kapcsolódó műsoros esttel
fejeződik be, ezenkívül a tudományos ismeretterjesztő társulat,
több egyetemi tanszék, a református egyház, és más intézmények ren-
dezvényeire is sor kerül, gazdagítva a bethlen-évforduló megünne-
lésének eseménysorozatát, jubileumi rendezvények elősegítik, hogy
a nagy erdélyi fejedelem tevékenységét közvéleményünk minél széle-
sebb körben megismerje - a történelmi hagyományok ápolásának, a
szocialista hazafiság érzésének és a népek közötti együttműködés
gondolatának a jegyében. /mti/

11.40/gw

- 15 -

12³¹
3P

bb. 22. megnyitott az országos bőrdíszműipari modellkiállítás

t/os/s/pp/gw ie

1980. június 26.

uj színek és formák - mintegy 500 féle divatos női és férfi táskák, bőrrönd, praktikus utazó-és iskolatáska, öv és apró díszítő kellék bizonyítja: a bőrdíszműipar tervezői lépést tartanak a divattal. huszonnegyedszer rendezte meg budapesten a bőr-, cipő-és bőrfeldolgozóipari tudományos egyesület az országos bőrdíszműipari kiállítást, melyet csütörtökön nyitottak meg. a konsumex bemutatótermében 14 vállalat és szövetkezet, alapanyaggyártók és feldolgozók legújabb termékei, modelljei láthatók. a kiállítás egyben szakmai verseny is, melyben a legjobb eredményt a budapesti bőrdíszműipari szövetkezet, a rákospalotai bőr-és műanyagfeldolgozó vállalat, valamint a fővárosi kézműipari vállalat tervezői érték el, valódi és műbőrből készített modelljeikkel. /mti/

bb. 23. időjárásjelentés

gw ie

1980. június 26.

a meteorológiai intézet jelenti 1980. június 26.-án
13.00 órakor:

az évszakhoz képest kissé hűvös idő

szárazföldünk időjárását alapvetően továbbra is egyetlen nagy kiterjedésű, több középpontú, alacsony nyomású légörvény alakítja. a ciklon áramlási rendszerében váltakozó hőmérsékletű és nedvességtartalmu légáramok áramlanak gyors egymásutánban az atlanti-óceán felől a kontinens belseje felé. hatásukra európa legnagyobb részén változékony, az évszakhoz képest kissé hűvös az idő. a kárpát-medence időjárását is a fenti ciklon alakítja.

hazánkban szerdán a középső és az északkeleti országrészben 10, 14, másutt 4, 9 órán át sütött a nap. időnként erősen megnövekedett a felhőzet és sokhelyen záporosó, zivatar alakult ki. a csütörtök reggel 7 óráig lehullott csapadék mennyisége általában csapadéknym és 5 mm között volt, de a zselicségben 10, 19 mm-t, a nyugat-dunántúli határvidéken 18, 26 mm-t is mértek. szerdán kora délután általában 21, 26 fokig melegedett fel a levegő. csütörtök hajnalra általában 10, 15 fokig, az északnyugati országrészben 7, 10 fokig csökkent a hőmérséklet. délelőtt változóan felhős volt az ég, a dunántúlról elszórtan esőt, záporosít jelentettek. mérsékelt volt a légmozgás. a hőmérséklet 11 órakor általában 15 és 20 fok között volt.

/folyt.köv./
13.10/gw

- 16 -

14²⁰
BP

bb. 23. időjárásjelentés /folyt./gw

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 20,3 fok volt, ez 0,2 fokkal magasabb, mint a százéves átlag. ma 12 órakor budapesten 21 fokot mértek, a tengerszínre átszámított légnyomás 1011 mbar, alig változik.

a balaton vizének hőmérséklete siófoknál 11 órakor 21 fok volt.

várható időjárás péntek estig:

többizben erősen megnövekvő felhőzet, szórványosan záporosóval, zivatarral. gyenge változó, időnként, délnyugati, nyugati irányból megélénkülő szél.

a várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 10,15 a legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 19, 24 fok között.

távolabbi kilátások szombattól-keddig:

változékony, az évszakhoz képest kissé hűvös marad az idő. záporokra, zivatarokra lehet számítani.

legalacsonyabb hajnali hőmérséklet 10, 15 fok között

legmagasabb nappali hőmérséklet 19, 24 fok között
jelentős mennyiségű/legalább 5 mm/ csapadék az ország területének 80 százalékán várható.

a duna vízállása budapestnél: 398 cm, 17, 4 fok. /mti/
13.15/gw

- 17 -

14²⁵
BP

bb. 24. hírjegyzék

zsu ei

1980. június 26.

1. felvételi rendszer
2. nyereségetétkönyv sorsolás
3. előadások
4. filmforgatás
5. közlekedésbiztonsági nap
6. utkonszerűsítés
7. helyreállítások a győri várban
8. hársfasor virgázik
9. szomolyai cseresznye
10. új fejezet
11. perlitbánya
12. új földgázüzem
13. általános iskolai hálózat
14. bogysók
15. borsó feldolgozás
16. Lázár György fogadta
17. oklevélatadás
18. orvosi rendelő
19. új termék
20. balesetek
21. ünnepi megemlékezés
22. modellkiállítás
23. időjárás
24. hírjegyzék

/mti/

bb. 25. bemutatkozott az új típusú szovjet kisrepülőgép
budaörsön

t/szögk/pp/zsu ie

1980. június 26.

pilóták oktatására, gyakorlásra, könnyebb áruk szállítására és egészségügyi célokra, például betegszállításra alkalmas az új típusú szovjet kisrepülőgép, a jak-18 t amelyet csütörtökön bemutattak a magyar szakembereknek és újságíróknak budaörsön. az aviaexport szovjet külkereskedelmi egyesülés vezetői sajtótájékoztatójukon elmondták: ebből a típusból eddig négyszázat készítették, többségüket a szovjet légitársaság alkalmazza. most piackutató jelleggel mutatják be Magyarországon. az új repülőgép kedvező le- és felszállási tulajdonságokkal rendelkezik, így a nagyobb fel- és leszálló pályával nem rendelkező repülőtereken is használhatják. a repülőgép legnagyobb sebessége óránként 300 kilométer.

mint elmondták, az aviaexport eddig 4000 különböző típusú repülőgépet és helikoptert exportált a világ 55 országába, a legtöbbet a szocialista országokba, köztük hazánkba. egyik legrégebbi partnerük a malév. a magyar légiközlekedési vállalat nemzetközi járatain il és tu típusú repülőgépek repülnek.

/folyt. köv./

11. 10/1980

-19-

bb. 25/bemutatkozott fol5./zsu

jól ismertek nálunk a jak-40-es gépek is, valamint a helikopterek, amelyeket a mezőgazdaságban alkalmaznak. egyebek között a hazai szőlőskertek vegyszeres növényvédelmét ezekkel a helikopterekkel oldják meg. szovjet helikopterek segítségével mérik fel időről-időre az erdők vadállományát is. az aviaexport a repülőgépeken és a helikoptereken kívül különböző repülésügyi ellenőrző berendezéseket és készülékeket is szállít hazánkba.

bejelentették, hogy az il-62, il-76, jak-40 és tu - 154-es típusú repülőgépek után a közeljövőben az il-86 és jak-42 típusú repülőgépek exportját is megkezdik. a külkereskedelmi egyesülés sikereit a közelmúltban nemzetközi arany merkur-díjjal is elismerték. az aviaexport ugyanis másfél évtized alatt megötszörözte forgalmát./mti/

..-

bb. 27. önálló tábort kaptak a balatonnál a komlói gyerekek
kisz/st/zsu ie 1980. június 26.

a komlói kisdíjak első önálló uttörőtáborát adták át csütörtökön a balaton partján. a mecseki bányászváros tanácsa balatonberényben építtette meg az új ifjúsági üdülőt, ahol ezentul nyaranta mintegy négyszázan pihenhetnek a vakációban. a gyermeküdülő létrehozását csaknem félmillió forint értékű társadalmi munkával és anyagi támogatással segítették komló üzemei, szocialista brigádjai és a pedagógusok. a tóparti házak lakóinak ellátását külön konyha és ebédlő, kényelmüket pedig hideg-meleg vizes fürdő szolgálja. a balatonberényi tábor hétfőn nyitja meg kapuit a komlói uttörők első csapata előtt./mti/

bb. 26. a szövetkezeti vendéglátásról - ülést tartott a
szövosz elnöksége

t/kg/pp/ig ie

1980. június 26.

a szövetkezeti vendéglátás helyzetét, feladatait vitatta meg csütörtökön a fogyasztási szövetkezetek országos tanácsa elnöksége. hangsúlyozták a jelen tervidőszakban a társadalompolitikai célokra megfelelően a szövetkezeti vendéglátásban előtérbe került a tömeg-, munkahelyi -, gyermek, diák-étkeztetés. az áfész-ek változatlanul fontos feladatuknak tartják a tájlevegű magyaros vendéglátás hagyományainak megőrzését, illetve továbbfejlesztését. különösen kedveltek az idegenforgalmi központokban a hangulatos, speciális kínálatú kisvendéglők, csárdák, borozók. ugyanakkor viszont - mondták az elnökségi ülésen - az áfész-ek egy része indokolatlanul kevesebbet foglalkozik a kereskedelmi vendéglátással, a kisebb jelentőségű kiránduló és üdülőhelyek, valamint a strandok ellátásával.

/folyt. köv./ig

-19-

15.00

15.00

bb.26. /a szövetkezeti folyt/ig

az ár- és szabályozó rendszerrel kapcsolatos intézkedések hatása érvényesült a szövetkezeti vendéglátásban is. az ételforgalom dinamikus emelkedett, növekedési üteme meghaladta az italforgalomét. a kereslet az olcsóbb, egyszerűbb és az egytálételek, valamint az előfizetéses étkezések iránt jelentősen fokozódott, s bővült a bisztró típusú üzletek szolgáltatása. az étlap szerinti ételforgalom, elsősorban a másodosztályú üzletekben, csökkent, de nagy ütemben növekedett az alkoholmentes italok iránti kereslet.

az elnökség a további tennivalókkal összhangban hangsúlyozta, hogy a szövetkezeti vendéglátásban alapvető feladat a lakosság ellátásának, kulturált szórakoztatásának biztosítása, a sokrétű idegenforgalmi igények kielégítése. az áfész-ek vizsgálják felül az üzemág ugynevezett költségviselő képességét, ennek keretében az üzlethálózatot, a szolgáltatások körét és a továbbfejlesztés lehetőségeit. feltétlenül erősíteni kell a szállítókkal a szerződéses kapcsolatot, s ha szükséges, módosítani kell az egységek profilját, célszerű újra osztályba sorolni őket. a tennivalók sorába tartozik a melegkonyhás üzletek kapacitásának fokozott kihasználása, több hidegkonyhai és büféáru előállítás, s az üdítőitalok, valamint az alacsonyabb alkoholtartalmú italok forgalmának növelése.

/mti/

.-

bb.30. pénteken tartja alakuló ülését az új országgyűlés

i of/mm/p pr hgy

1980. június 26.

mint már jelentettük: a magyar népköztársaság elnöki tanácsa az alkotmány 28. paragrafusának /5/ bekezdése alapján az országgyűlés alakuló ülését június 27-én délelőtt 11 órára összehívta.

x x x

tóth ferenc, az mti hirmagyarozója írja:

a magyar népköztársaság legfelsőbb államhatalmi és népképviselői szervének, a 352 tagú országgyűlésnek első, alakuló ülése napirendjében, feladataiban eltér az egyéb ülésszakoktól, ülésektől.

/folyt. köv./
15.00/p

15.00/p

-20-

bb.30./pénteken..... folyt/p

az alakuló ülést -a parlamenti ügyrend értelmében- az elnöki tanács elnöke nyitja meg. ezután a korban legidősebb képviselő személyében kijelölik a korelnököt, aki az alakuló ülés első szakaszában vezeti az ülést, s munkájában kijelölt korjegyzőként a két legfiatalabb képviselő segíti.

az alakuló ülésen -az ügyrendi szabályoknak megfelelően - az országos választási elnökség elnöke beszámol a választások előkészületeiről és lebonyolításáról, majd az országgyűlés héttagú mandátumvizsgáló bizottságot választ, amely a választási jegyzőkönyvek alapján megvizsgálja, hogy a képviselők megbízólevele megfelelő-e a törvényben előírtaknak, a mandátumvizsgáló bizottság tagjainak megbízólevelét a korelnök és a korjegyzők - mint bizottság- vizsgálják meg.

az új országgyűlés- miután meghallgatja a mandátumvizsgálatról szóló jelentést- első tanácskozásán megválasztja tisztségviselőit: az elnököt, az alelnököket és a jegyzőket. a parlament elnöke örökös az országgyűlés méltóságán és tekintélyén, ügyel az ügyrend helyes alkalmazására, szervezi az országgyűlés munkáját és összehangolja a bizottságok tevékenységét. ezen kívül gondoskodik az országgyűlés éves munkaprogramjának összeállításáról, vezeti a parlament tanácskozásait, biztosítja az ülések rendjét, hivatalos és ünnepélyes alkalmakkor képviseli az országgyűlést, szervezi annak nemzetközi kapcsolatait, s meghatározza az országgyűlés irójának szervezetét és irányítja annak munkáját. az elnököt akadályoztatása esetén az alelnökök egyike helyettesíti, akinek jogai ebben az esetben megegyeznek az elnökével. a jegyzők segítik az elnököt a tanácskozások vezetésében, s feladatuk az országgyűlés összefoglaló jegyzőkönyveinek szerkesztése is.

az alakuló ülés másik fontos aktusa lesz a népköztársaság elnöki tanácsának megválasztása. az országgyűlés tagjai sorából választja meg az elnöki tanács elnökét, két helyettes elnökét, titkárát és 17 tagját. ha az országgyűlés nem ülészik, a parlament jogkörét az elnöki tanács gyakorolja; megbízatása akkor szűnik meg, amikor az országgyűlés az elnöki tanácsot újonnan megválasztja.

/folyt. köv./

15.05/p

-21-

15.05/p

az alakuló ülésen kerül sor a parlamenti állandó bizottságok, valamint a mentelmi és összeférhetetlenségi bizottság megválasztására is. az állandó bizottságok feladata, hogy folyamatosan segítsék az országgyűlést törvényalkotó, ellenőrző tevékenységében, a társadalom alkotmányos rendjének biztosításában, és előmozdítsák az országgyűlés tárgyalásainak eredményességét. az állandó bizottságok saját kezdeményezésükre mindazokkal a kérdésekkel foglalkozhatnak, amelyeket az állami és társadalmi élet valamely területén alapvető jelentőségűnek tartanak; javaslataikkal közvetlenül fordulhatnak az országgyűléshez, az elnöki tanácshoz és a minisztertanácshoz. az állandó bizottságok joga és kötelessége működési körükben a törvénytervezetek és javaslatok tárgyalásának előkészítése, valamint az országgyűlés, az elnöki tanács és a parlament elnöke által eléjük terjesztett ügyek tanulmányozása és tárgyalása. / az elmúlt ciklusban tizenegy ilyen munkacsoport tevékenykedett: építési és közlekedési; honvédelmi; ipari; jogi, igazgatási és igazságügyi; kereskedelmi; kulturális; külügyi; mezőgazdasági; szociális és egészségügyi; terv- és költségvetési; valamint mentelmi és összeférhetetlenségi bizottság. / a bizottságok megválasztásuk után az országgyűlés elnökének összehívására alakulnak meg. további munkájukat soraikból választott elnökök, illetve titkárok irányítják. a bizottságok tevékenységük részletes szabályait az országgyűlés ügyrendje által meghatározott keretekben maguk dolgozzák ki. az állandó bizottságoknak a parlament munkájában betöltött szerepét huzza alá az alkotmánynak az a rendelkezése, amely törvénykezdeményezési joggal ruházza fel az országgyűlési bizottságokat is. az országgyűlés ügyrendje pedig kimondja, hogy törvényjavaslatok, indítványok bizottsági tárgyalásakor, azokkal kapcsolatban minden képviselőnek joga van a bizottsághoz javaslatot benyújtani, s ennek megtárgyalásakor tanácskozási joggal részt vehet a testület ülésén.

a parlamenti élet eddigi gyakorlata alapján várható, hogy az elnöki tanács már az ülésnap idején megtartja alakuló ülését, majd javaslatot tesz az országgyűlésnek a minisztertanács megválasztására. a javaslat alapján választja meg azután az országgyűlés plénuma a kormányt, valamint a legfelsőbb bíróság elnökét és a legfőbb ügyészt.

/folyt köv./
15.15/p

-27-

16.09.87

az alkotmány paragrafusai értelmében a minisztertanács védi és biztosítja az állami, társadalmi rendet és az állampolgárok jogait, biztosítja a törvények és törvényerejű rendeletek végrehajtását; irányítja a minisztériumok és a közvetlenül alárendelt egyéb szervek munkáját, összehangolja tevékenységüket, irányítja a tanácsokat, ellátja tevékenységük törvényességi felügyeletét; biztosítja a népgazdasági tervek kidolgozását, gondoskodik a megvalósításukról; meghatározza a tudományos és kulturális fejlesztés irányát, biztosítja a szükséges személyi és anyagi feltételeket; meghatározza a szociális és egészségügyi ellátás rendszerét, gondoskodik anyagi fedezetéről; nemzetközi szerződéseket köt és hagy jóvá. feladatának ellátása során a minisztertanács együttműködik az érdekelt társadalmi szervezetekkel. működéséért a minisztertanács az országgyűlésnek felelős, munkájáról köteles az országgyűlésnek rendszeresen beszámolni.

az újonnan megalakuló országgyűlés megbízatásának most következő, öt esztendő időtartama alatt nem folyamatosan tartja tanácskozásait, hanem a feladatok diktálta időközökben ül össze. az alkotmány előírása szerint azonban az országgyűlés évenként legalább két ülésnapot tart.

bb.28. kitüntetések

bb/pa/p hgy

1980. június 26.

az elnöki tanács nyugállományba vonulásuk alkalmából a munka érdemrend arany fokozatát adományozta amrik lászlónak, a mohácsi farostlemezyár igazgató-helyettesének, borka józsefnek, a tejipari vállalatok trösztje igazgatóhelyettesének, dr. horn artur, állami-díjas akadémikusnak, az állattudományi egyetem tanszékvezető egyetemi tanárának, pénzes józsefnek, a hajdu-bihar megyei sütőipari vállalat igazgatójának, szabó lajosnak, az agrobiológus vállalat főosztályvezetőjének, és szarvas imrénének, a vetőmagtermeltető és értékesítő vállalat középmagyarországi területi központi igazgatójának.

Jerves

hatvanadik születésnapja alkalmából a munka érdemrend arany fokozatát kapta kozma páll állami-díjas akadémikus, a kertészeti egyetem tanszékvezető egyetemi tanára, rektorhelyettes.

a kitüntetéseket csütörtökön soós gábor államtitkár adta át a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztériumban. /mti/

15.20/p

-23-

16.09.87

bb.31. buday györgy íróportréi a nyugat emlékmuzeumban

t me/mi/dg/p hgy

1980. június 26.

buday györgy fametsző művész alkotásaiból nyílt kiállítás csütörtökön a petőfi irodalmi muzeum, városmajor utcai nyugat emlékmuzeumban. a kiállított 30 fametszet zöme irodalmunk nagyjait, köztük adyt, arany jánost, csokonait, jókait, gárdonyit, karinthyt, kölcséyt, kaffka margitot, nagy lászlót, radnótit ábrázolja.

a művész erdélyből származik, szegeden jogászodott, radnóti jó barátja, a bethlen gábor kör, majd a szegedi fiatalok művészeti kollégiumának vezetője volt. egyebek között arany jános balladáinak, a székely népballadáknak, madách az ember tragédiájá, és számos más magyar irodalmi alkotásnak az illusztrációival tette ismertté nevét. 1938 óta angliában él. a tárlaton látható portrék annak az antológiának az illusztrációi, amelynek kiadását az oxfordi egyetemi könyvtár tervezi.

a portrék mellett a kiállításon helyet kaptak a művész által illusztrált angliai kiadású könyvek is. /mti/

b hok

bb.32. kitüntetések

i of/mm/p dg

1980. június 26.

az elnöki tanács dósa rudolfné dr.-nak, a történelem-tudományok kandidátusának, a semmelweis orvostudományi egyetem docensének és dr. glauber andornak, az orvostudományok kandidátusának, a semmelweis orvostudományi egyetem tanszékvezető tanárának a „szocialista magyarországiért érdemrend,, kitüntetés;

dr. frank kálmánnak, az orvostudományok doktorának, az orvostovábbképző intézet egyetemi tanárának, dr. krámlí andrásnak, a kémiai tudományok kandidátusának, a szegedi orvostudományi egyetem tanárának, dr. magyar imrének, az orvostudományok doktorának, a semmelweis orvostudományi egyetem tanárának, dr. szeleczky gyulának, a debreceni orvostudományi egyetem tanárának és dr. takács jánosnak, a semmelweis orvostudományi egyetem vezető nyelvtanárának a munka érdemrend arany-fokozata kitüntetését adományozta nyugállományba vonulásuk alkalmából.

a kitüntetéseket dr. schultheisz emil egészségügyi miniszter adta át csütörtökön a minisztériumban. /mti/

15.35/p

-21-

1649
07

bb.34. fabábkiállítás a csehszlovák kulturális központban

t /kj/dg/p hgy

1980. június 26.

meseország faragott fabábjai elevenednek meg a brnoi moravai muzeum anyagának kiállításán, amelyet csütörtökön nyitottak meg a csehszlovák kulturális és tájékoztató központ népköztársaság uti bemutatótermében. a népi bábkészítők alkotásait - amelyek egy-egy jellegzetes meserészletet jelenítenek meg - tizenöt vitrinben tárják az érdeklődők elé.

a népi bábozás külön fejezet a cseh színházművészet történetében. keletkezése a 18. század második felére nyúlik vissza, amikor a bábosok a vándorkomédiások népes táborához csatlakozva ismertették meg a cseh és morva vidék lakosait a színházkulturával. a faragott fabábokat a bábművész családok legféltettebb kincseiként tartották számon.

alkotóik többnyire ismeretlen, vidéki faragók voltak. a moravai muzeum színházi főosztályán az utóbbi évtizedekben intenzíven foglalkoznak a korabeli bábozás emlékeinek felkutatásával, s sok értékes bábkollekcióna, dekorációna, öltözetre és eredeti bábjátékok szövegére bukkantak rá. az Európában egyedülálló muzeumi anyagban található több család értékes bábgyűjteménye is.

a vándorbábozást felidézendő, a hét végén a marczibányi téri uttoró és ifjusági házba bábelőadásra hívja a csehszlovák kulturális központ a gyermekeket és szüleiket. a brnoi radost bábszínház művészei a berousek-család eredeti bábuival előadják a don sajn című moravai bábjátékot., magyar kísérő szöveggel. /mti/

bb.44. forgalomkorlátozás a márvány utcában

gg/dg/p hgy

1980. június 26.

a fővárosi tanács közlekedési főigazgatósága és a brfk közlekedésrendészete értesíti a járművezetőket, hogy gázvezeték-építési munkák miatt forgalomkorlátozás lesz a xii. kerületi márvány utcában. június 28-án, szombaton 5 óra 30 perctől 20 óráig teljes szélességben lezárják a márvány utca alkotás utca-győri út közötti szakaszát. terelőutként az alkotás utca-krisztina körút, illetve a győri út-csörsz utca utvonala vehető igénybe. /mti/

15.50/p

-25-

1650
07

bb.29. meglakult a megyei tanács győr-sopron, veszprém és zala megyében

cser/feh/tóa/st/mné/ig hgy 1980. június 26.

... újabb megyei tanácsok alakuló ülését tartották meg csütörtökön. a tanácsüléseken megválasztották a megyei tanácsok vezetőit, a végrehajtó bizottsági tagokat, a tanács bizottságainak tagjait és tisztségviselőit, a megyei bíróság és a munkaügyi bíróság mellett működő népi ülnököt, valamint a megyei, járási és városi népi ellenőrzési bizottságok elnökeit, elnökhelyetteseit és tagjait.

a győr-sopron megyei tanács győri meggyűlést tartott ünnepi ülésén részt vett és felszólalt dr. sághy vilmos belkereskedelmi miniszter. ott volt háry béla, a megyei pártbizottság első titkára is, a megyei tanács elnökévé ismét lombos ferencet választották. elnökhelyettesek: szaló lajos, schmuck istván és válki istván.

a veszprém megyei tanácsnak a megyeszékhelyen megtartott alakuló ülésén részt vett és felszólalt gergely istván államtitkár, az országos vízügyi hivatal elnöke és pap jános, a megyei pártbizottság első titkára. a megyei tanács elnöke ismét gyuricza andrás lett. elnökhelyettese pedig istván jános, semsei györgy és szász andrás.

zala megye tanácsának alakuló ülésén, amelyet zalaegerszegen tartottak, részt vett szakali józsef államtitkár, a kneb elnöke, a zala megyei tanács elnökévé ismét ujjvári sándort választották, az elnökhelyettesek: loppert tibor, koplár lajos és szabó károly.
/mti/

-. -

bb.35. üdvözlőtávirat

... a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságátáviratban köszöntötte jesus fariát, a venezuelai kommunista párt főtitkárát 70. születésnapja alkalmából. /mti/

-. -
-26-

15.35/ig

17.07

bb.33. szovjet tudományos könyvkiállítás miskolcon

kör/st/ig hgy 1980. június 26.

a nauka, a szovjetunió tudományos akadémiájának kiadója által megjelentett művekből nyílt kiállítás csütörtökön miskolcon, a nehézipari-műszaki egyetem központi könyvtárában, a kiállításon a társadalom- és a természet-tudományokat képviselő mintegy 500 kötet ad-képet a kiadó sokrétű tevékenységéről. a kiállított művek a helyszínen meg is vásárolhatók. *és valamivel melegebb irodalom is*

a meggyűlést, amelyen részt vett gennagyij komkov, a nauka igazgatója is, szilas a. pá, a miskolci egyetem tanszékvezető egyetemi tanára méltatta a szovjet tudományos irodalom értékeit.
/mti/

-. -

bb.36. uruguayi emigránsok sajtótájékoztatója

t/ár/pá/ig/ig hgy 1980. június 26.

június 27-én hét éve annak, hogy uruguay legreakciósabb köréi az egyesült államok segítségével katonai államcsínyre hajtottak végre, s megkezdődött az ország munkásmozgalmának, demokratikus erőinek kegyetlen elnyomása. a diktatúra népellenes terrorjáról, a demokratikus átalakulásért folytatott küzdelemről tájékoztatták az újságírókat csütörtökön, a magyar sajtó házában, a hazánkban tartózkodó uruguayi emigránsok képviselői.

daniel manana, a magyarországon élő uruguayi menekültek képviselője elmondotta: az államcsíny után felszámolták az ország demokratikus szervezeteit, betiltották a politikai pártokat, illegálisba kényszerítették a munkásmozgalmat, a dolgozó tömegek életszínvonala nagymértékben visszaesett; gazdasági vagy politikai okokból a két és fél milliós lakosság egyötöde hagyta el az utóbbi években uruguayt. 1973 óta több mint 80 ezer hazafi ismerte meg az ország börtöneit, a később kiszabadultak tanúsága szerint - legtöbbjüket brutális kínzásoknak is alávetették. eddig több mint száz személy meggyilkolása vált ismertté, s ugyancsak százan szerepelnek az eltűntek listáján.

a rezsim elleni küzdelmet egy pillanatra sem szüneteltető belső ellenállás és a nemzetközi szolidaritás arra kényszerítette az ország vezetőit, hogy a letartóztatottak egy részét szabadon engedjék, de jelenleg is mintegy 3200 politikai fogoly él embertelen körülmények között a koncentrációs táborokban, börtönökben. a diktatúra elleni harcnak egy hónapja új lendületet adott az uruguayi demokratikus egyetértés nevű szervezet megalakulása. e szövetségben a legkülönbözőbb politikai pártok, tömegszervezetek képviselői, az ország ismert személyiségei egyesültek a közös cél, a fasisztajellegű rendszer legyőzése, és a demokratikus szabadságjogok helyreállítása érdekében.

/folyt.köv./
16.00/ig

-07-

bb.36. /uruguayi folyt./ig

a sajtótájékoztatón rosa valino bleier asszony beszélt férjének, az uruguayi munkásmozgalom kiemelkedő harcosának megpróbáltatásairól. eduardo bleiert, az uruguayi kommunista párt központi bizottságának tagját - többszáz más hazafival együtt - 1975. októberében hurcolták el a diktatura katonái. letartóztatását hivatalosan nem ismerték el, családja négy éven át minden kérdésre azt a választ kapta, hogy nincs őrizetben, volt fogolytársai közül azonban többen beszámoltak fogvatartásáról, s hirt adtak azokról a kínzásokról is, amelyek szervezetét rendkívüli mértékben megviselték, ám erejét nem törhették meg, a törvényesség semmibe vételével börtönben tartott férjéről bleier asszony 1978 végén kapott utoljára hírt, azóta nem tudják: él-e még, vagy ő is sok más kommunista sorsára jutott. nemrégiben az ENSZ emberi jogok bizottságához fordultak, a testület elé tárva eduardo bleier fogvatartásának bizonyítékaikat, és segítséget kérve sorsának kiderítéséhez. bleier asszony reményét fejezte ki, hogy a nemzetközi közvélemény nyomása, a szolidaritás ereje elősegíti férjének és társainak kiszabadítását. /mti/

.-.-

bb.39. felavatták a bonyhádi uttörők nyaralótáborát

blb/gt/ig hgy 1980. június 26.

bonyhád és városkörnyéki községei uttörő táborát avatták fel csütörtökön a tolna megyei váralja határában kialakított új parkerdőben. a tizenkét egyenként nyolc-tizen-négy személyes tégla házból, melegítőkonyhákból, száz személyes étkezőből, szociális helyiségekből álló, sportpályával is ellátott tábor építéséhez a bonyhádi és városkörnyéki üzemek, vállalatok és szövetkezetek több, mint ötmillió forint értékű társadalmi munkával járultak hozzá. az új táborban már megkezdték a nyaralást az első vendégek, a bonyhádi iskolák napközis uttörői. /mti/

-28-

16.15/1g

1730/1g

bb.37. emelkedett a gépjárművezető-képző tanfolyamok díja

i kf/mi/pp/p hgy

1980. június 26.

a közlekedés és postaügyi miniszter - a pénzügyminiszterrel egyetértésben - módosította a gépjárművezető-képző tanfolyamok és vizsgák díjáról szóló korábbi rendeletét. a változás lényege, hogy a tanfolyamok díja - a jelenlegi helyzethez igazodva - emelkedett. a vizsgadíj változatlan marad.

a módosítás az indokolta, hogy az 1973-ban kiadott rendeletek óta változtak a gépjárművek és alkatrészek beszerzési árai, az üzemeltetés, a fenntartás költségei - a benzin ára például többször is emelkedett -, az oktatók bére, a szabad árformába kerültek a javítás-szolgáltatás díjai. így a hét éve megállapított díjak már nem fedezték a gyakorlati oktatás költségeit, jól lehet ugyancsak rendelkezni előírt követelmény a képzés önfinnanszírozása.

a magyar közlöny 41. számában megjelent rendelet részletesen felsorolja a tanfolyamok új díjait, amelyek a járműkategóriáktól függően 250-2250 forinttal emelkedtek. abban az esetben, ha a vezetési gyakorlathoz a gépjárművet és az üzemanyagot a tanfolyamot rendező szerv adja, az a kategóriába tartozó motorkegypár vezetői tanfolyam díja korábbi 450 forint helyett 700 forint, a személygépkocsivezető díj 2500 forint helyett 3000 forint. a c kategóriás gépjárművek vezetőinek tanfolyami díja 5100 forint, az együttes, b és c kategóriásoké 7400 forint lett, míg a d kategóriás járművezetői tanfolyam díja maradt 3700 forint. a kötelező vezetési gyakorlaton felüli óradíj a b kategóriában 60 forintról 90 forintra, a c kategóriában 75-ről 120 forintra emelkedett.

változnak a képzési díjak akkor is, ha a vezetési gyakorlathoz a tanuló adja a gépjárművet és az üzemanyagot. ebben az esetben az a járműkategóriában a tanfolyam díja 250 forint helyett 420 forint, a b-ben 1200 forint helyett 2000 forint, a d-ben 760 helyett 1300 forint. a különleges gépjárművek - például darus, funótornyos kocsi, láncfalpas jármű, villamos, trolibusz - vezetői tanfolyam díja 560 forintról 800 forintra emelkedett, a mezőgazdasági vontató vezetői tanfolyamé pedig 800 helyett 1470 forint lett. a kötelező gyakorlaton felüli óradíj 35 forint helyett 40 forint.

a gépjárműkezelői tanfolyam díja 800 forintról 1650 forintra emelkedett.

a rendelet június 19-én életbelépett, az új díjakat az ezután induló tanfolyamokon alkalmazzák. /mti/

16.25/p

-29-

1730/1g

bb.38. példaszerű belvárosi rekonstrukció egerben- a városi tanács vb-ülése

kov/st/p hgy

1980. június 26.

az egri történelmi városközpont rekonstrukciója jó példája annak, hogyan lehet városrész nagyságu építési tevékenységet végezni a történelmi értékek megőrzésével, azokhoz illeszkedően kielégíteni a korszerű követelményeket- állapították meg a városi tanács végrehajtó bizottságának csütörtökön megtartott ülésén, a belvárosi rekonstrukció eddigi eredményeit összegezve elmondták, hogy a városközpont rendezése és felújítása 15 évvel ezelőtt kezdődött, a heves megyei tanácsi építőipari vállalat szakosodott ezekre a speciális feladatokra, másfél évtized alatt több mint másfél milliárd forintot költöttek eger belvárosának felújítására, ez idő alatt a város központja valósággal újjá született, megőrizve régi szépségét, az ugynevezett tömbbelsőket kitisztolták, az épületek között parkokat, sétálóudvarokat alakítottak ki, a parkokban ivókutakat helyeztek el, az épületek külső felújításával egyidejűleg a lakásokat is korszerűsítették, mintegy 630 belvárosi lakásban növelték a komfort fokozatot, a belvárost szennyező ipari létesítményeket kitelepítették, a rekonstrukció során a városközpontban korszerűsödött az üzlethálózat, a kereskedelmi és szolgáltató létesítmények alapterülete több mint háromszorosára nőtt.

a belvárosi rekonstrukciót jövőre újabb területekre is kiterjesztik, elsődleges feladat a fürdő-környék rendezése, ennek során folytatják a „valide szultána”, fürdő feltárását és műemléki helyreállítását is, a vár környékén az idegenforgalmi igényeket is kielégítő kereskedelmi és vendéglátó egységek kialakítását tervezik, gondoskodnak a belvárosi utak, járdák és terek burkolatának korszerűsítéséről is. /mti/

bb.46. közvilágítást rongálókat ítéltek el győri

cser/st/p hgy

1980. június 26.

a közlekedés biztonsága ellen vétőket ítéltek el csütörtökön a győri megyei bíróság, ez év januárjában harsányi kálmán 34 éves rábaszentandrás lakos fiatalkoru társával páliban mulatott egy bálban, éjszaka gyalogosan indultak hazafelé, s a 86-os számú főúton az utmenti lámpákat tartó oszlopok egész sorát döntötték ki és rongálták meg, a bíróság harsányi kálmánt 8 hónapi börtönre ítélte, fiatal koru társa fél évet kapott, amit próbaidőre felfüggesztettek, az ítélet jogerős. /mti/

16.28/p

M. H. H.

bb.40. országos öntözési tanácskozás hajduszoboszlón

szü/rj ká hgy

1980. június 26.

a gyakorlati gazdák, az öntöző berendezéseket, felszereléseket gyártók és forgalmazók, valamint kutató intézetek szakembereinek részvételével országos öntözési tanácskozást rendeztek csütörtökön hajduszoboszlón, az állami gazdaságban, mint a bevezető előadásban elhangzott: az öntözéses gazdálkodásban is egyre inkább előtérbe kerülnek a gazdaságos és a hatékony megoldások, a megváltozott körülmények, a gazdasági szabályozók és feltételek is ebben az irányban hatnak.

a tanácskozáson a résztvevő szakemberek több új kezdeményezésről, eljárásról szóltak, s a gyártó üzemek képviselői is olcsóbb és korszerűbb berendezések kifejlesztéséről számoltak be, a szakszárúak új öntözőberendezéseinek legfőbb jellemzője, hogy alumínium és acél helyett sokkal több műanyagot használtak fel nemcsak az öntözőcsövekhez, hanem az egyéb felszerelésekhez is, a háztáji gazdaságok számára is megfelelő öntözőberendezést fejlesztettek ki, ez száz-kétszáz-háromszáz négyszögölenként sakk-táblaszerűen rakható össze az igényeknek megfelelően.

ami a legközelebbi tennivalókat illeti, a tanácskozáson megállapították, hogy az 52 meteorológiai állomás csaknem 40 százaléka lényegesen kevesebb csapadékot mért az év eddigi időszakában, mint tavaly, ezért felhívták a gazdaságok vezetőinek, szakembereinek figyelmét arra, hogy ahol csak lehet öntözzenek, még akkor is, ha alacsonyabb a hőmérséklet. /mti/

..

bb. 41. fiatal dalosok országos találkozója székesfehérvárott

dáv/rj st hgy

1980. június 26.

a fiatal dalosok hagyományos országos találkozója csütörtökön kezdődött meg székesfehérvárott, a velinszky lászló uttörő- és ifjusági házban, a rendezvényre érkezett kétszázhetven fiatal, a polbeat, a folkbeat, az ugynevezett városi dal művelői három nap alatt négy bemutatón szerepelnek legújabb szerzeményeikkel, illetve produkcióikkal. /folyt.köv/

16.15 rj

-34-

1800

bb. 41. / fiatal dalosok... 1. folyt./rj

esténként a bemutatókon legjobbnak bizonyult együttesek és szólisták lépnek pódiumra a megyei művelődési központban, pénteken és szombaton a résztvevők utcai zenéléssel is bemutatkoznak a vendéglátó város lakóinak, szombat este pedig gálaesten bucsuznak szákesfőhérvártól.

a fiatal dalosok találkozójának eseményeiről saját ujságjuk tudósít: csütörtök este jelenik meg először a találkozó lapja, a hunharsona. /mti/

--

bb. 42. benke valéria köszöntése

ruj: hgy

1980. június 26.

benke valériát, az mszmp politikai bizottságának tagját, a társadalmi szemle szerkesztő bizottságának elnökét több évtizedes munkásmozgalmi tevékenységének és a szocialista társadalom építésében szerzett kiemelkedő érdemeinek elismeréseként - hatvanadik születésnapja alkalmából - az elnöki tanács a magyar népköztársaság érdemrendjével tüntette ki.

a kitüntetést csütörtökön a parlamentben losonczi páál az elnöki tanács elnöke adta át, jelen volt kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára, valamint németh károly és óvári miklós, az mszmp politikai bizottságának tagjai, a központi bizottság titkárai.

a kitüntetés átadása után az mszmp politikai bizottsága benke valéria tiszteletére ebédet adott, amelyen részt vettek a politikai bizottság tagjai, brutyó jános, a központi ellenőrző bizottság elnöke és gyenes andrás, a központi bizottság titkára, a központi bizottság nevében kádár jános köszöntötte benke valériát. /mti/

--

16.20 rj

-34-

18207

bb. 43. igazgatói megbízások, egyetemi tanári kinevezések

pá/rj dg hgy

1980. június 26.

új intézeti igazgatókat bizott meg, egyetemi tanárokat nevezett ki az egészségügyi miniszter. 1980. július hó 1.-i hatállyal dr. tömböl teréz egyetemi tanárt megbizta a semmelweis orvos-tudományi egyetem 1. számú anatómai, szövet- és fejlődéstani intézete igazgatói teendőinek ellátásával; dr. dénes józsefet, a sote gyermekfogászati és fogszabályozási klinikára egyetemi tanárrá kinevezte és egyidejűleg ugyancsak megbizta az igazgatói teendők ellátásával. dr. szabó lászlót, a sote szerves vegytani intézetébe nevezte ki egyetemi tanárrá, s megbizta az igazgatói teendők ellátásával.

egyetemi tanárrá kinevezték dr. beregi editet a gerontológiai központba, dr. jakab lajost a 3-as számú belgyógyászati klinikára, dr. karácsonyi sándort az 1-es számú sebészeti klinikára, dr. kizsel jánost az 1-es számú női klinikára, dr. kövér györgyöt az élettani intézetbe, dr. rontó györgyöt a biofizikai intézetbe, dr. treit sándort az 1-es számú női klinikára és dr. zelles tivadart, a kórleletani intézetbe.

a debreceni orvostudományi egyetemen dr. balázs györgyöt az 1-es számú sebészeti klinikára egyetemi tanárrá nevezték ki és egyidejűleg megbizták az igazgatói teendők ellátásával. dr. facher józsef, a kórleletani intézetben lett egyetemi tanár és egyben igazgató, dr. szepesi kálmánt az ortopédiai klinikára nevezték ki egyetemi tanárrá és megbizták az igazgatói teendők ellátásával. dr. csorba sándor a gyermekklinikára kapott egyetemi tanári kinevezést.

a miniszter a szegedi orvostudományi egyetemen dr. kovács kálmán egyetemi tanárt megbizta az orvosi vegytani intézet igazgatói teendőinek ellátásával.

az orvostovábbképző intézetbe egyetemi tanárrá nevezték ki dr. dóbiás györgyöt /klinikai és kísérleti orvosi laboratóriumi intézet/, dr. gyenes györgyöt /klinikai onkológiai tanszék/, dr. kékes edét /2-es számú belgyógyászati klinika/, dr. sas gézát, /1-es számú belgyógyászati klinika/ és dr. virágh szabolcsot /kórbonctani és kórsvéztani intézet/. /mti/

--

16.25 rj

-35-

18207

bb. 45. Központi bevonulási ünnepség kecskeméten

lász/rj st hgy

1980. június 26.

Központi bevonulási ünnepséget tartottak csütörtökön kecskemét újvárosközpontjában, a petőfi sándor utcában. a felsorakozott bevonulókat és hozzátartozóikat a himnusz elhangzása után a honvédelmi minisztérium részéről horváth dezső vezérőrnagy köszöntötte, majd szemők-józsef, a hazafias népfront országos tanácsának alelnöke mondott beszédet.

ezt követően jelképes fegyvercserére került sor. kozma sándor, kétszeres kiváló katona most bevonuló öccsének, kozma tibornak adta át fegyverét. a bevonulók szülei nevében a két testvér édesanyja, kozma sándorné szólta az ünnepség résztvevőjéhez. az mn 6336 alakulat törzsfőnöke ezután „átvette”, a bevonuló fiatalokat, akik katonazene hangjaira meneteltek végig a város főutcáján, majd állomáshelyükre utaztak. /mti/

.-.-

bb. 47. elutazott a zambiai miniszterelnök

pá/rj e

1980. június 26.

rövid látogatását befejezve csütörtökön elutazott hazánkba daniel m. lisulo, a zambiai köztársaság miniszterelnöke és kísérete. /mti/

.-.-

bb. 48. elutazott a finn kulturális küldöttség

k/kj/rj dg e

1980- június 26.

csütörtökön elutazott budapestről a finn kulturális küldöttség, amely jussi saukkonen volt oktatási miniszter vezetésével négy napig tartózkodott magyarországon. a delegáció részt vett a magyar nemzeti galéria finn művészeti konstruktivizmus című kiállításának megnyitóján.

jussi saukkonent itt tartózkodása során fogadta rónai rudolf, a kulturális kapcsolatok intézetének elnöke és szépvölgyi zoltán, a fővárosi tanács elnöke. a találkozón részt vett osmo va:inöla, a finn köztársaság budapesti nagykövete. /mti/

.-.-

16.55 rj

-34-

1980. június 26.

bb.16. /a francia külkereskedelmi.... /folyt/p

ugyancsak csütörtökön fogadta a francia külkereskedelmi minisztert marjai józsef miniszterelnökhelyettes is. a szívélyes légkörű találkozón részt vett veress péter és jacques lecompt.

x x x

veress péter külkereskedelmi miniszter csütörtökön tárgyalásokat folytatott francia kollégájával. áttekintették a magyar-francia gazdasági kapcsolatok helyzetét és fejlesztésének perspektíváit. megállapították, hogy a legutóbbi években a két ország árucseréjében tapasztalt fejlődés ellenére a kapcsolatok bővítésének jelentős tartalékai vannak. kifejezték, hogy mindkét fél erőfeszítéseket tesz e tartalékok kihasználására. kiemelték, hogy különösen kívánatos és lehetséges az együttműködés elmélyítése a magyar és a francia vállalatok között a számítástechnika és elektronika, a híradástechnika, a bányagépgyártás, a mezőgazdasági gépek gyártása, új energiaforrások kutatása és az energiagazdálkodás, valamint a vegyipar területén. aláhúzták a nagyvállalatok közötti tartós kapcsolatokat biztosító keretszerződések fontosságát, valamint a magyar és francia kis- és középüzemek közötti együttműködés jelentőségét. /mti/

.-.-

bb.49. ülésezett a mtesz országos elnöksége

k mg/pá/pp/p e

1980. június 26.

csütörtökön ülést tartott a műszaki és természettudományi egyesületek szövetségének országos elnöksége. focik jennőnek, az mszmp kb tagjának, a mtesz elnökének megnyitóját követően jános főtitkár ismertette a xii. pártkongresszus határozataiból adódó mtesz feladatokat.

a mtesz határozott törekvése - hangoztatta egyebek között a főtitkár -, hogy az eddigieknél tervszerűbben, célratörőbben mozgósítsa a műszaki értelmiségben rejlő tartalékokat. örvendetes, hogy a szövetség által is kiemelt, népgazdasági fontosságú témákban - így az ésszerű energia-gazdálkodásban, az elektronikai alkatrészgyártásban, az élelmiszeripari háttérének és gyógyszeriparjának a fejlesztésében már hónapok óta eredményes tevékenység folyik.

/folyt köv./

17.20/p

-35-

1980. június 26.

bb.49./ülésezett az.....folyt/p

e témákat az elnökség most kibővítette, ez a téma a szellemi alkotókésztség elmélyítése, a szellemi alkotások gyorsabb terjesztése, a témabővítés a kutatási, fejlesztési eredmények, újítások, találmányok, licenzek gyorsabb és jobb hasznosítását jelentheti.

az elnökség határozatot fogadott el a mtesz budapesti intéző bizottságának megalakulásáról, amelynek elnökévé horgos gyulát választották, az ülésen adták át az idei mtesz díjakat is, eredményes és áldozatkész munkájáért huszonnyolc aktivista kapta meg a társadalmi megbecsülést kifejező díjat, melyet fock jeno adott át./mti/

-. -

bb.51. új vevőtájékoztatói rendszer - a fogyasztók érdekében

t o s/tr/p e

1980. június 26.

ha a cipő „mérsékelten vizálló...”, kisebb esőben még nem megy tönkre: a bőrtalp kevésbé kopásálló a műanyagnál; az alkalmi cipő valóban csak „alkalomra”, való. új fogalmakkal, tudnivalókkal ismerkednek a fogyasztók mostanában, ha cipőt vásárolnak, március 1-től ugyanis a cipőgyárak minden termékükre kis méretű minősítő címkét ragasztanak, melyek a cipő legfontosabb jellemzőivel ismertetik meg a vásárlót. ehhez az üzletekben még egy négyoldalas tájékoztatót is mellékelnek, mely tartalmazza a minősítő jelzők magyarázatát, sőt a különböző típusú cipőkhöz használati, tisztítási tanácsokat is nyújt.

az új vevőtájékoztatói rendszer általános bevezetéséről az eddigi tapasztalatokról tartottak tájékoztatót csütörtökön a duna cipőgyár művelődési házában a belkereskedelem és a cipőipar vezetői, szakemberei.

elmondották, hogy az új vevőtájékoztatói rendszer a fogyasztók érdekeit szolgálja. az eddigieknél lényegesen bőségesebb, a vásárlókhöz biztosan eljutó információ alapján, már a megvétel előtt dönthet a vevő, megfelelnek-e számára a cipő tulajdonságai. egyebek közt ez is közrejátszott abban, hogy az utóbbi időben csökkent a reklamációk száma, a tapasztalatok azt mutatják, hogy a vevőtájékoztató új módszere jó, a négyoldalas ismerető néhány magyarázata azonban nem elég közérthető, ezért módosításra szorul./mti/

17.30/p

-. -
-36-

1845/07

bb.50. részvétélvirat

pá/p e

1980. június 26.

v.v. giri, volt indiai köztársasági elnök elhunytá alkal- mából losonczi pál, az elnöki tanács elnöke táviratban fejezte ki részvétét sandjiva reddy köztársasági elnöknek./mti/

-. -

bb.52. madárvédelmi tábor a pilisben

ber/p kz e

1980. június 26.

madárvédelmi tábor nyitotta meg kapuit csütörtökön a pilisi állami parkerdőgazdaság visegrádi kiránduló központjában. a magyar madártani egyesület pilisi, valamint visegrádi herman ottó csoportja által rendezett vi. természetvédelmi és ornitológiai tábor csaknem 200 résztvevője közül mintegy 30 külföldi. a táborozók megismerkednek a duna-kanyar élővilágával, a pilisi parkerdőgazdasággal, részt vesznek különféle természetvédelmi munkákban is. eddigi tapasztalataikat és a tenni-valókat ökológiai-faunisztikai, gyűrző, természetfotó és ifjúsági szekciókban vitatják meg. előadásokat hallgatnak többek között a parkerdőgazdaság rendkívül sokoldalú madárvédelméről, a pilis gazdag botanikai értékeiről, a ragadozómadár-védelem európai és magyarországi helyzetéről.

az egyhetes tábor része az akció hungáriának, amely a magyarországi gyűrzőtáborok „dolgozóinak”, társadalmi munkásainak tevékenységét fogja össze a szervezet csatlakozott a balti programhoz, amelynek tagjai - a balti, a lengyel, a svéd, a finn, az ndk és az nszk madarász egyesületek - az északi madarakat gyűrzik. a magyarországi táboroknak emellett az a fő céljuk, hogy pontosan számba vegyék az itt élő madárvilágot./mti/

-. -

bb.53. ács irén kiállítása szécsényben

csiz/p st e

1980. június 26.

a szécsényi kubinyi ferenc muzeumban csütörtökön megnyílt ács irén fotóművész kiállítása. a szécsényi születésű fotóművész, az ország-világ című képes hetilap fotóriporterének ez az első bemutatkozása szűkebb hazájában. a kiállított csaknem száz fekete-fehér és színes fotón a hazai táj, a szülőföld szépségeit, a nógrádi embereket, valamint a világjáró fotóriporter utálményeit örökölte meg. a szeptember 15-ig megtekinthető tárlatot haynal kornél, az ország-világ főszerkesztője nyitotta meg./mti/

17.35/p

-. -
-37-

1850/07

bb.54. aratnak tiszalpäron

lász/st/ig e

1980. június 27.

a mérsékelt meleg idő kedvez a kalászosok érésének az ország legnagyobb gabonatermelő megyéjében, bács-kiskunban. a kötöttebb talaju bácska buza földjein még várni kell az aratásra, a homokhátságon viszont gyorsan érik az őszi árpa és a rozsa. a tiszalpäri tiszatáj termelőszövetkezet száz hektáros őszi árpa tábláján csütörtökön már két kombájn „fogyasztotta”, a termést, amelynek minőségével és hozamával elégedett a gazdaság. a kombájnok nyomában szántó traktorok járnak, a kalászosok helyére ugyanis kölest vetnek másodnövényként. a termelőszövetkezetben hétfőtől már hat kombájn dolgozik folyamatosan a gabonabetakarításon, & előre láthatólag a megyében másutt is munkába állnak az arató-cséplőgépek.

/mti/

-. -

bb.55. kiosztották a zeneművészeti főiskola idei versenyeinek díjait

k/kj/dg/ig e

1980. június 26.

csütörtökön kiosztották a Liszt Ferenc zeneművészeti főiskolai ideit, a negyed- és ötödéves hallgatók részére meghirdetett, a neves zeneművészekről elnevezett zenei versenyeinek díjait. a Hubay Hegedűverseny első helyezette falvai Attila ötödéves hallgató lett, a második díjat Major Tamás ötödéves hallgató szerezte meg. a Popper Gordonkaverseny legjobb csellistájának rádió ildikó bizonyult; két ötödéves társa Solymosi Mária és Molnár Zsolt jutalomban részesült. a Dohnányi zongoraversenyben osztott első díjat adták ki, amelyet Erdélyi László negyedéves, valamint Eckhardt Gábor ötödéves zenésznek nyújtottak át. a második díjas kereskedő Tamás ötödéves hallgató lett, s jutalmat kapott nagy mártá.

a díjakat Kovács Dénes, a főiskola rektora adta át.

/mti/

-. -
-38-

17.35/ig

1980. június 27.

bb.56. vörös-rozália és redő ferenc kiállítása a magyar nemzeti galériában

kp/t/gg/ig/dg e

1980. június 26.

vörös-rozália és redő ferenc falikárpitalkotásaiból nyitott kiállítás csütörtökön a magyar nemzeti galériában. abanovák Vilmos szabadiskolája egykori hallgatóinak, a festőként és iparművészként egyaránt ismert művészpárnak mintegy félszáz szövött zömmel mitológiai és mese-táji textilművét tekintetik meg az érdeklődők.

az utóbbi tíz esztendőben tervezett alkotásokat a népi szöttek technikájával: fekvő szövőszeke, illetve a hagyományos gobelin-szövés eszközeivel: álló szövőszeke, készítették.

a kiállításon a művészeknek egy közös tervezésű falikárpitja is látható; a 30 négyzetméteres felszabadulás című színes textilalkotás 1978-ban készült, s a magyar néphadsereg művelődési házáat díszíti. szintén közéletbe - a fővárosi Operettszínház művészársalgójába - készült, a tárlat két másik gobelinje is, vörös-rozália könnyű műfaj és redő ferenc Dionysia című alkotása is.

a tárlatot - mely egy hónapig látogatható - Miklós Pál, az iparművészeti múzeum főigazgatója nyitotta meg.

/mti/

-. -

bb.57. a magyar bábművészek sikere az egyesült államokban

i/me/gg/dg/ig e

1980. június 26.

egy hónapig tartó vendégszerepléséről hazaérkezett az amerikai egyesült államokból az állami bábszínház társulata. huszonháromtagú együttesünk elsőként bizonyította ebben az országban: a bábjáték nagyszínházi produkcióként, a felnőttek számára is élmény lehet. ebből az alkából az mti munkatársának mondotta szilágyi Dezső igazgató, az együttes vezetője. számos európai országban nemzetközi találkozón már demonstráltuk ezt, ezért is hívták meg a magyar társulatot a nemzetközi bábszövetség, az Unima világfesztiváljára, amelyet június közepén tartottak Washingtonban, az Unima XIII. kongresszusának idején.

öt világrészből érkezett 17 bábegyüttes és bábművész vett részt a minden eddiginél nagyobb szabású nemzetközi bábművészeti találkozón.

/folyt.köv./ig

-39-

18.00/ig

1980. június 27.

bb.57. /a magyar bábművészek ... folyt/ig

az igazgató elmondotta: a fesztivál több helyszínen zajlott, a magyar társulat a csehszlovák és a connecticuti egyetem bábegyüttesével együtt washington ultramodern kulturális központjában, a kennedy center 1000 személyt befogadó színháztermében szerepelt négy estén. két ízben a világ minden részéből oda sereglett színházi szakértők, művészek, két ízben pedig a felnőtt közönség előtt. bartók: a fából faragott királyfi, sztrávinzkij: petruska, prokofjev: klasszikus szimfónia, beckett: némajáték, és ligeti: adventures című bábjátékát adták elő. minden előadáson telt ház volt, a nézők szünni nem akaró tapssal nyilvánították tetszésüket. előadás közben, a jelenetek után is, ami zenés előadás szokatlan.

az egyesült államok más városaiban szintén nagy érdeklődéssel fogadták a társulat játékát.

az unima kongresszusa megállapította: az utóbbi években világviszonylatban fellendült a bábművészet, növekedett a bábművészet társadalmi megbecsülése. az unima-nak immár 30 országban nemzeti központja, harminc más országban képviselője van. a kongresszuson megválasztották a fűztségviselőket. az elnök ismét szergej obrazcov, a világhírű szovjet bábművész lett. a végrehajtó bizottság tagja közül nyolc szocialista országbeli, s az egyik szakmai - a kiadványbizottság elnöke ismét szilágyi dezső lett.

/mti/

-. -

bb.58. a hazafias népfront országos elnökségének ülése
pá/p e 1980. június 26.

csütörtökön kállai gyula elnökletével ülést tartott a hazafias népfront országos elnöksége. az ülésen megjelent és felszólalt kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára.

/folyt köv./

18.40/p

-40-

19.30.07

bb.58./a hazafias népfront.....folyt/p

az országos elnökség megtárgyalta a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának állásfoglalását az országgyűlés alakuló ülésével összefüggő személyi kérdésekben. a javaslatokat elfogadta. úgy határozott, hogy azokat a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságával közösen az illetékes testületek elé terjeszti.

az országos elnökség saját hatáskörébe tartozó személyi kérdésekben sarlós istván, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára terjesztett elő javaslatokat.

a vitában felszólalt: bogár józsef, mezei barna, nánási lászló, nyiri béla, római rudolf és szabó kálmán.

az elnökség meghallgatta és jóváhagyta dr. szentistvány gyuláné országos titkár beszámolóját az országgyűlési és tanácsi választások tapasztalatairól. a hazafias népfront országos elnöksége köszönetét és elismerését fejezte ki mindazoknak, akik a választások előkészítésében, lebonyolításában részt vettek és munkájukkal hozzájárultak a választások sikeréhez.

/mti/

-. -

bb.59. időjárásjelentés
gg/p e

1980. június 26.

a meteorológiai intézet jelenti június 26-án, csütörtökön este:

változó felhőzet, kissé hűvös idő. várható időjárás az ország területére péntek estig:

több ízben erősen megnövekszik a felhőzet és szórványosan záporosó, zivatar kialakulása várható. a gyenge, változó irányú szél időnként nyugati, délnyugati irányból megélénkül, zivatarok idején megerősödik.

a legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 19-24 fok között lesz. /mti/

-. -

felhasználható: 20,30 órától!

bb.60. évadnyitó a tatabányai szabadtéri színpadon
ber/kz/p e 1980. június 26.

a győri kiskalud színház vendégjátékával, a képzelt riport egy amerikai pop-fesztiválról musicallal nyitotta meg csütörtökön idei nyári évadját a festői környezetű tatabányai szabadtéri színpad. a 2500 nézőt befogadó színház az idén is a könnyűzenei programoknak a d otthont, még nyolc előadást rendeznek, főként fővárosi együttesek és művészek közreműködésével. egyidejűleg nyáron a vár hangulatos lovagtermében szép esti muzsika címmel komoly zenei hangverseny-sorozatot szerveznek. tatabányán rendezik augusztusban a vándorszínházak országos találkozóját és a győri kiskalud színház vándorszínháza a városkörnyéki községekben is fellép. /mti/

18.45/p

-41-

19.35.07

MTI.

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/x

Belföldi hírek

p é n t e k

bb. 1.esedékes a gépjárműadó befizetése

az/pá/rj bc

1980. június 27.

a gépjárműadónak az év első felére eső részét június 30-ig fizethetik be bírság nélkül a gépkocsi- és a motorkerékpártulajdonosok. ezután már csak az egyhavi adót kitevő bírság összegével megtehető fogadja el a bevezetést az adóhatóság, feltéve, hogy a késlekedő nem várja be a fölszólítást, az utóbbi esetben ugyanis kéthavi az adóbírság összege.

az adófizetéshez szükséges átutalási utalványok a gépjárműtulajdonos lakóhelye szerint kerületi tanács pénzügyi osztályán, illetve ügyfélszolgálati irodáján szerezhetők be. az utalvány „értésítés,, szelvényén fel kell tüntetni a forgalmi rendszámot.

a fővárosi tanácsnál elmondták, hogy a június, illetve december végi határnapról sokan megfelelnek, a budapesti gépkocsitulajdonosok negyedmilliónál is nagyobb táborának egytizede, esetenként egötöde is a késedelmesen fizetők közé tartoznak; az egy évi bírság átlagos összege esztendőről esztendőre több millió forintot tesz ki. akadnak, akik felszólításra sem rendezik tartozásukat, az őket sújtó bírság már az adóhátralék kétszeresét teszi ki. ha ezután sem fizet a gépkocsitulajdonos, esetleg többszöri sürgetésre is elmulasztja kötelességét, számíthat arra, hogy az adóhatóság kérésére a rendőrség bevonja gépkocsijának forgalmi engedélyét, leveszi a rendszám táblát. /mti/

07